

נגיעות מפרשת השבוע פרשת תצוה שבת זכור

השבת נוציא (שוב) שני ספרי תורה כאשר בספר הראשון נקרא את פרשת השבוע תצוה ובשני נקרא קטע המכונה פרשת "זכור" מספר דברים פרק כה' תזכורת למעשי עמלק לאורך הדורות ובמיוחד לקראת פורים שבו נתלה המן הרשע צאצא עמלקי וממשיך נאמן למסורתו ובע"ה שכפי שסוכלה מזימתו יסוכלו כל מזימות שונאי ישראל

בפרשת תצוה פרטים נוספים על פרויקט המשכן. מידות ודרישות מדויקות לפרטי פרטים. תוכנו של המשכן, בגדי הכהונה, העבודה במשכן ותפקידי הכהנים. ניתן למצוא בפרשה רמזים להתנהלות ראויה ורצויה של מנהיגי ונבחרי ישראל על רקע מערכת הבחירות ותוצאותיה.

" וְאַתָּה תִּצְוֶנָה אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל " (כז' כ') "חז"ל העירו שבפסוק יש הדגשה " וְאַתָּה " זאת ללמד דרך ארץ, לפני שאתה מצווה קהל תשתדל שאתה בעצמך תהיה ללא דופי מכל הבחינות ורק אחרי כן " תִּצְוֶנָה אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל ", תוכל להורות לאחרים מה לעשות. בהמשך הפסוק נאמר " וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ נְשֵׁמֹת זַיִת זָךְ כֶּתִיב לְמָאוֹר " האור יוצא משמן נקי זך וטהור, "חז"ל מדמים זאת לאדם שצריך לכתוש את היצר הרע בכדי שיוכל להיות מסוגל להאיר עבורו ועבור אחרים ושלא יתפתה למעשים לא ראויים ואפילו לא למרעית עין ...

פרופ' אמנון שפירא כותב שהפרשה פותחת בבחירת אהרון ובניו לכהנים במשכן וביצירת תקדים בלתי מוכר בעולם העתיק – ממש סדר חדש ומהפכני. בעולם העתיק לא היה מוכר ולא מקובל עניין "הפרדת הרשויות" להפך, המלך היה הרשות היחידה והבלעדית ובכל הנושאים, מנהיג, ריבון, סמכות דתית צבאית ומדינית. התורה היא הראשונה שהפרידה רשויות והגבילה את מנהיגי ישראל לתורת ישראל. ה' הוא המחוקק – התורה היא ספר החוקים שלא ניתן לערער. המלך / המנהיג היהודי כפוף לה' לתורה ולנביאים אשר מביאים את דבר ה'. לא פעם נוצרו עימותים בין הנביאים למנהיגי ישראל כדוגמת שמואל כנגד שאול, נתן כנגד דוד ועוד דוגמאות רבות. בנוסף לנביא המביא את דבר ה' ישנה סמכות נוספת - כהן גדול שמסביבו וכפופים לו קבוצת הכהנים. אפילו משה גדול מנהיגי ונביאי ישראל הופרד מהכהונה בצעד של הפרדת רשויות בין ההנהגה לכהונה. להבדיל, כמה אקטואלית הפרשה על רקע המתח העצום הקיים בין הרשות המנהיגותית הפוליטית המחוקקת לבין הרשות המקצועית השופטת.

הרב יעקב ישראל לוגאסי כותב על חג פורים שהוא שונה מכל החגים. זהו החג היחיד שההלכה קובעת שיש להרבות בו בשמחה ובמיוחד מראשית החודש "משנכנס אדר מרבין בשמחה". ככל החגים יש לשמוח בחג עצמו "ושמחת בחגיך". בפורים מדובר על שמחה יתרה. מגילת אסתר ייחודית ומספרת סיפור "טבעי" המלא ב"צירופי מקרים ומזל גדול" (פור) וזאת בניגוד לניסים הגלויים של פסח לדוגמא. כבדרך אגב אנו לומדים על אירועים ניסיים מתוך הנסתר והגלוי. הקב"ה אינו מוזכר במגילה. מדובר בהסתר פנים לכן התחפשות - התחפשות מורה על הסתרה, הסתרת הפנימיות ושינוי החיצוניות כמו שהטבע מסתיר את גדולת בורא עולם. לעיתים אנו רואים בהצלחה ובהישגים שלנו הישג אישי שלנו בלבד בעוד זו הטעיה, תחפושת של המציאות האמיתית, אחיזת עיניים. הרמב"ן מבאר שמטרת הניסים הגלויים והמפורסמים שקרו בעבר היא שנלמד על קיום תמידי של ניסים נסתרים ומהם ללמוד להעריך להבין ולהודות לקב"ה על טבעיות החיים ואמונה ותובנה שאין מקריות ללא תכנון אלוקי.

שבת שלום ופורים שמח .